

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. Spokojna 22, 74-300 Myślibórz,

☎ 095 747 28 71, 095 747 28 72, fax 095 747 25

www.pup.powiatmysliborski.pl e-mail: szmy@praca.gov.pl

**RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE MYŚLIBORSKIM
NA KONIEC 2010r.
RAPORT
(część II – struktura zawodowa absolwentów)**

Myślibórz 2011

Niniejsze opracowanie, mające charakter prognostyczny, stanowi II część raportu z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie myśliborskim za rok 2010. Raport obejmuje analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o dane o absolwentach zarejestrowanych w PUP w powiecie myśliborskim według szkół i zawodów oraz o przewidywanych absolwentach w roku 2011r.

W dobie gospodarki rynkowej szczególną uwagę należy poświęcić na dostosowanie systemu kształcenia do zmieniającego się zapotrzebowania pracodawców na kwalifikacje zawodowe pracowników. Wdrożenie systemu monitoringu pomaga określić kierunki i natężenie zmian zachodzących w strukturze zawodowej na rynku pracy. Z założenia monitoring ma służyć osobom, które poszukują pracy przy uwzględnieniu dopasowania swoich kwalifikacji zawodowych do oczekiwań pracodawców. Jako udoskonalone narzędzie jest pomocny osobom bezrobotnym, poszukującym pracy i uczącym się, jak również wszelkim instytucjom edukacyjnym i szkoleniowym w kreowaniu swojej pozycji na rynku pracy.

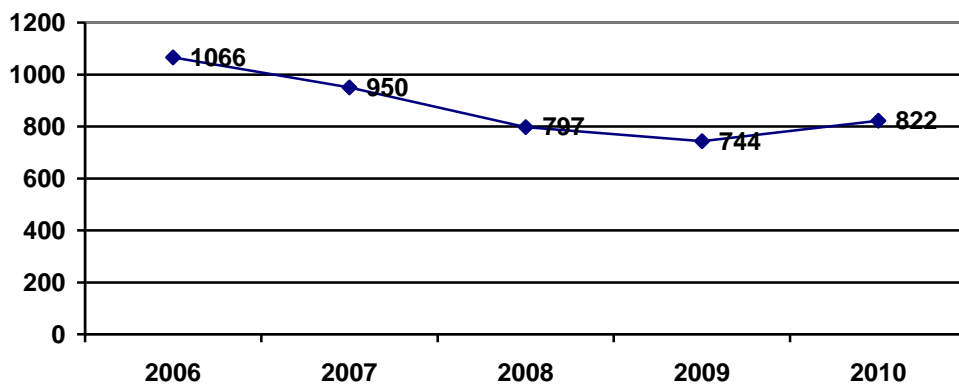
Ponadto monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala ocenić spójność kształcenia z podziałem na zawody deficytowe i nadwyżkowe. Stanowi również źródło informacji o procesie dostosowania edukacji do wymagań lokalnego rynku zatrudnienia.

W 2010r. PUP w Myśliborzu przeprowadził w ramach współpracy ze środowiskiem szkolnym, badania ankietowe w szkołach ponadgimnazjalnych. Objęto nim 11 szkół ponadgimnazjalnych (w tym zespoły szkół, w których działają: technika, licea ogólnokształcące, zasadnicze szkoły zawodowe, szkoły dla dorosłych).

Celem przeprowadzonego badania ankietowego było uzyskanie informacji o liczbie absolwentów 2010r. oraz uzyskanie informacji o przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów w roku 2011, w podziale na kategorie zawodowe i konkretne zawody.

Z analizy wynika, że w 2010r. szkoły ponadgimnazjalne w powiecie myśliborskim ukończyło 822 absolwentów.

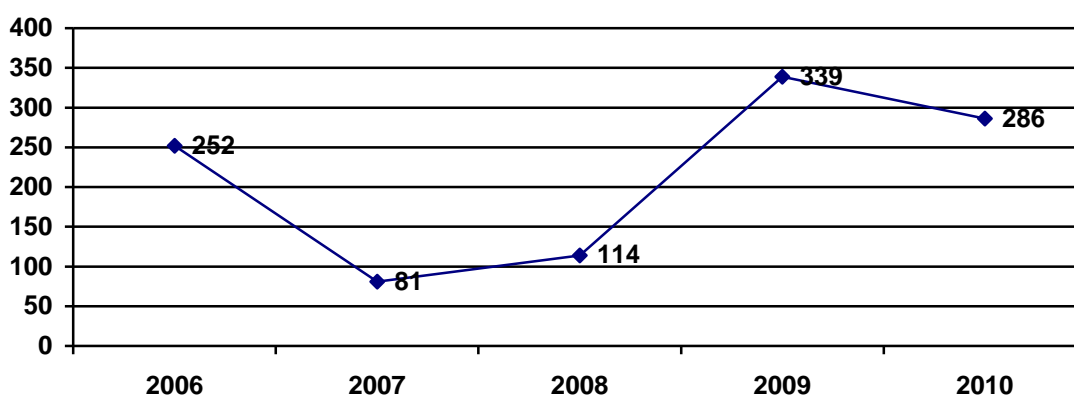
Wykres 1. Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu myśliborskiego w latach 2006 - 2010.

Źródło: System informacji oświatowej <https://mz.praca.gov.pl/>

Wykres przedstawia nam jak kształtowała się liczba absolwentów w przeciągu kilku lat, od roku 2006 do 2010. Analizując możemy zauważyć, iż liczba absolwentów z roku na rok malała, dopiero w roku ostatnim wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim o 78 absolwentów.

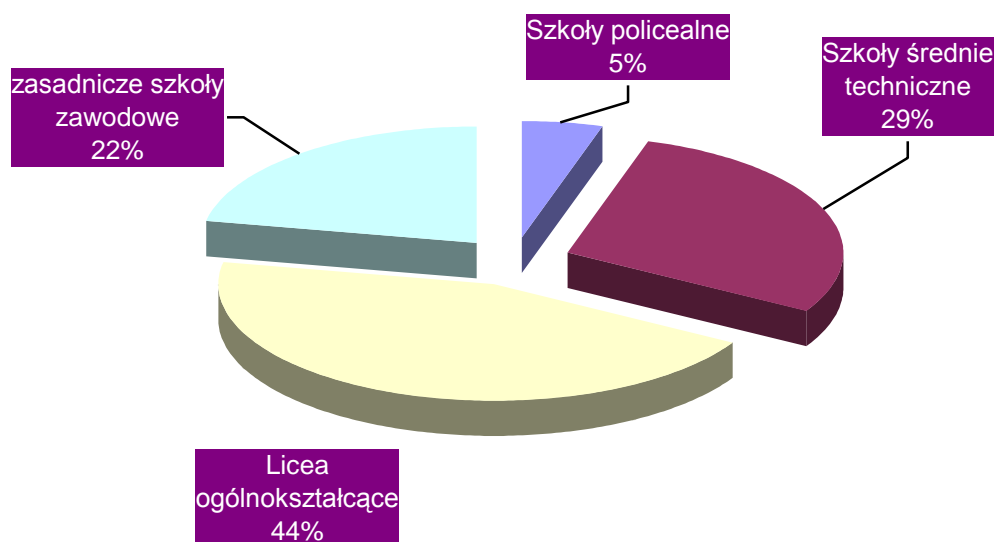
Wykres 2. Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP na terenie powiatu myśliborskiego w latach 2006 - 2010. (stan na koniec grudnia danego roku)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie raportu z programu generującego „SyriuszStd”

Widzimy jak duża różnica jest w liczbie absolwentów bezrobotnych w kolejnych latach. Analizując okres od 2006 – 2010r. można zauważyć, że najwięcej absolwentów zarejestrowało się w powiecie myśliborskim w roku 2009, najmniej z kolei w 2007r.

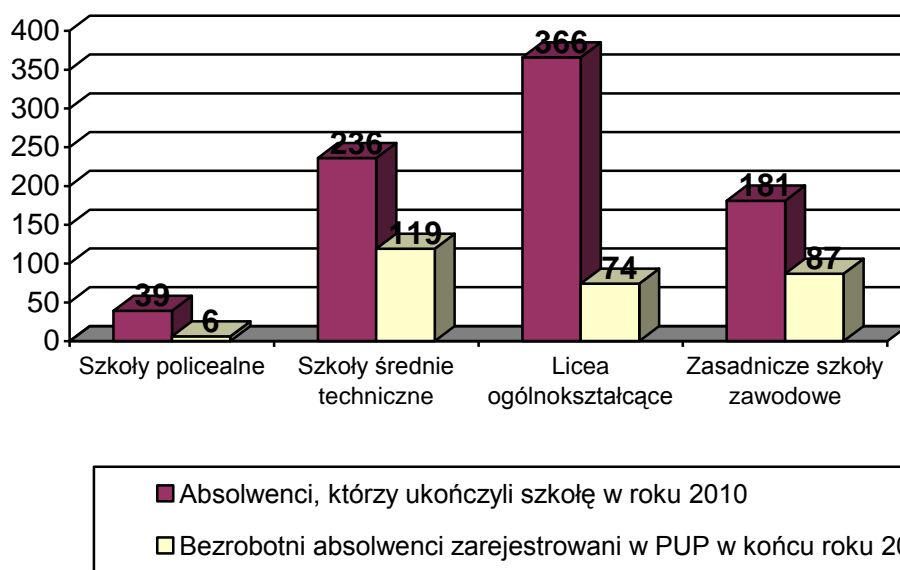
Wykres 3. Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w 2010r. w powiecie myśliborskim według szkół.

Źródło: System informacji oświatowej <https://mz.praca.gov.pl/>

Powyższy wykres przedstawia strukturę zawodową absolwentów, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2010, według poziomu wykształcenia. Z tego najliczniejszą grupę stanowią absolwenci liceów ogólnokształcących. Liczba ta przez ostatnie 4 lata utrzymuje się mniej więcej na poziomie zrównoważonym. Drugą grupę stanowią absolwenci z wykształceniem średnim technicznym i zawodowym, a najmniejszą grupę stanowią absolwenci z wykształceniem policealnym.

Wykres 4. Absolwenci zarejestrowani w PUP w powiecie myśliborskim według szkół w roku 2010.

Źródło: System informacji oświatowej <https://mz.praca.gov.pl/>

Analizując powyższe dane można stwierdzić, iż najwyższy odsetek absolwentów szkół powiatu myśliborskiego pozostających w rejestrze bezrobotnych w końcu 2010 roku odnotowuje się w przypadku absolwentów, którzy ukończyli szkoły średnie techniczne – ponad 50% oraz zasadnicze zawodowe – 48%.

Tabela 1. Struktura zawodowa absolwentów szkół policealnych i średnich według zawodów w powiecie myśliborskim w latach 2010 i 2011.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2010	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2010	Przewidywani absolwenci w roku 2011
000000	Bez zawodu	366	74	402
311204	Technik budownictwa	18	8	19
311504	Technik mechanik	19	7	16
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	17	9	23
331403	Technik ekonomista	38	14	24
333108	Technik spedytor	12	2	0

334306	Technik administracji	19	3	20
343403	Technik organizacji usług gastronomicznych	29	22	22
351203	Technik informatyk	43	22	66
422103	Technik obsługi turystycznej	1	0	6
422402	Technik hotelarstwa	42	25	64
522305	Technik handlowiec	19	12	26
532990	Opiekun w domu pomocy społecznej	7	1	16

Zródło: System informacji oświatowej <https://mz.praca.gov.pl/>

Dane zawarte w tabeli pokazują, w jakich zawodach najczęściej rejestrują się absolwenci szkół policealnych i średnich. Najwięcej jednak w końcu 2010r. było zarejestrowanych absolwentów nie posiadających zawodu, techników hotelarstwa, nieco mniej techników informatyków i techników organizacji usług gastronomicznych.

Tabela 2. Struktura zawodowa absolwentów szkół zasadniczych zawodowych według zawodów w powiecie myśliborskim w latach 2010 i 2011.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2010	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2010	Przewidywani absolwenci w roku 2011
512002	Kucharz małej gastronomii	12	8	16
514101	Fryzjer	8	3	7
522301	Sprzedawca	56	36	40
711202	Murarz	11	5	5
712603	Monter instalacji gazowych	0	0	2
712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	7	0	7
721301	Błacharz	1	0	2
722204	Ślusarz	21	11	29
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	45	21	47

723310	Mechanik-monter maszyn i urządzeń	1	0	0
741103	Elektryk	0	0	1
751201	Cukiernik	1	0	1
751204	Piekarz	2	1	2
752205	Stolarz	16	2	15

Zródło: System informacji oświatowej <https://mz.praca.gov.pl/>

Dane zawarte w tabeli pokazują, w jakich zawodach najczęściej rejestrują się absolwenci szkół zasadniczych zawodowych. Najwięcej w końcu 2010r. było zarejestrowanych sprzedawców, mechaników pojazdów samochodowych, ślusarzy oraz stolarzy.

Prognozy dla powiatu myśliborskiego na rok 2011 wskazują, że największa liczba absolwentów będzie miała wykształcenie średnie ogólnokształcące. Będzie to o 36 osób więcej niż w roku 2010. Przewiduje się też, że o 35 osób więcej niż w roku 2010 otrzyma wykształcenie średnie techniczne. Z kolei o 7 osób mniej legitymowało się będzie wykształceniem zasadniczym zawodowym.

Tabela 3. Porównawcze zestawienie charakterystycznych dla lokalnego rynku pracy zawodów deficytowych, nadwyżkowych oraz kierunków kształcenia absolwentów, którzy ukończyli szkołę w powiecie myśliborskim w 2010r. i kierunków kształcenia przewidywanych absolwentów w roku 2011.

Lp.	Zawody deficytowe	Zawody nadwyżkowe	Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych w roku 2010	Przewidywani absolwenci w roku 2011
1.	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	Sprzedawca – 56 osób	Technik informatyk – 66 osób
2.	Plecionkarz	Sprzedawca	Mechanik pojazdów samochodowych – 45 osób	Technik hotelarstwa – 64 osoby
3.	Meliorant	Specjalista administracji publicznej	Technik informatyk – 43 osoby	Mechanik pojazdów samochodowych – 47 osób
4.	Pozostali opiekunowie	Technik budownictwa	Technik hotelarstwa – 42 osoby	Sprzedawca – 40 osób

	dziecięcy			
5.	Konserwator budynków	Ślusarz	Technik ekonomista – 38 osób	Ślusarz – 29 osób
6.	Cieśla	Bez zawodu	Technik organizacji usług gastronomicznych – 29 osób	Technik handlowiec – 26 osób
7.	Dekarz	Mechanik samochodów osobowych	Ślusarz – 21 osób	Technik ekonomista – 24 osoby
8.	Kierowca autobusu	Kierowca ciągnika rolniczego	Technik mechanik – 19 osób	Technik żywienia i gospodarstwa domowego – 23 osoby
9.	Asystent do spraw księgowości	Hydraulik	Technik administracji – 19 osób	Technik organizacji usług gastronomicznych – 22 osoby
10.	Grafik komputerowy DTP	Fryzjer	Technik handlowiec – 19 osób	Technik administracji – 20 osób

Źródło: Opracowanie własne na podstawie

Analiza liczby absolwentów w porównaniu z ogólną liczbą zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów w Powiatowym Urzędzie Pracy pozwala zidentyfikować zawody najbardziej zagrożone bezrobociem. Należą do nich: technik organizacji usług gastronomicznych, technik informatyk, technik hotelarstwa, kucharz małej gastronomii, sprzedawca, ślusarz, mechanik pojazdów samochodowych oraz technik żywienia i gospodarstwa domowego.

Jak daje się zauważyć większość absolwentów często zasila rynek pracy w zawodach nadwyżkowych. Z analizy wynika, że należą do nich: osoby bez kwalifikacji zawodowych, ślusarz, sprzedawca, mechanik pojazdów samochodowych oznacza to, że młodzi ludzie kształcą się w kierunkach, na które podaż przewyższa popyt. Nadal również nie posiadają wystarczających umiejętności praktycznych. Brak jest w programach nauczania zajęć umożliwiających nabycie umiejętności pracy w zawodzie, w którym uczniowie zgłębiają wiedzę teoretyczną. Niejednokrotnie dopiero odbycie staży pozwala na otrzymanie przez absolwentów pracy w wyuczonym zawodzie. Na uwagę zasługuje też fakt, że zdobywane w szkole zawodowej kwalifikacje zawodowe oraz ponadzawodowe oceniamy jako nadal niedostosowane do obecnego charakteru pracy. Absolwenci szkół zawodowych, oprócz kwalifikacji oraz umiejętności zawodowych przydatnych w pracy, powinni posiadać umiejętności informatyczne oraz językowe, często wymagane przez pracodawców. Ponadto często absolwenci szkół zawodowych nie posiadają wystarczających umiejętności praktycznych.

Duże trudności ze znalezieniem pracy mają też osoby nie posiadające potwierdzonych formalnie kwalifikacji zawodowych, w niniejszym raporcie są to osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Nie jest to dobrym zjawiskiem na rynku pracy, ponieważ oczekiwania pracodawców w stosunku do nowozatrudnionych pracowników są wysokie. Pracodawcy dyktują warunki na rynku pracy, wyraźnie określają swoje oczekiwania względem umiejętności i predyspozycji, jakie powinien spełniać przyszły kandydat do zatrudnienia. Najczęściej oczekują, aby kandydat potrafił wykonywać zadania zawodowe zgodnie ze standardami obowiązującymi na stanowiskach pracy i żeby wykazywał się takimi cechami osobowości jak: zdolność do samodzielnego działania, dyspozycyjność, operatywność i innowacyjność. Dlatego absolwenci szkół już w czasie edukacji muszą zdobywać wiedzę nie tylko zawodową, ale również na temat rynku pracy i jego wymogów.

Jeśli chodzi o absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z powiatu myśliborskiego w 2010 roku, największą liczbę stanowiły osoby bez zawodu, legitymujące się wykształceniem średnim ogólnokształcącym, które prawdopodobnie będą w przyszłości kontynuowały naukę na poziomie akademickim. Część z nich zdobędzie zawód poprzez dalszą naukę, jednak nie wszyscy – część pozostanie przy nabytym już wykształceniu średnim. Opisana sytuacja niesie ze sobą zagrożenia m.in.: osoby takie zwykle mogą wykonywać jedynie pracę, która nie wymaga konkretnych kwalifikacji zawodowych, co czyni ich potencjalnymi pracownikami przy pracach prostych. Praca tak często nie zaspakaja ich ambicji, co powoduje dużą rotację na stanowiskach pracy, podejmowanie pracy nie rejestrowanej, potrzebę korzystania ze wsparcia opieki społecznej oraz brak satysfakcji z życia zawodowego i utratę motywacji do poszukiwania pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Myśliborzu, może proponować absolwentom formy aktywizacji zawodowej przewidziane w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, stara się, więc w jak największym stopniu trafnie stosować je do absolwentów z różnymi zawodami. Najbardziej popularną na rynku pracy formą aktywizacji tych młodych ludzi są staże i tą formą objętych jest najwięcej absolwentów. Ponadto absolwenci aktywizowani są poprzez jednorazowe środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej, szkolenia, zajęcia grupowe informacyjne, udział w zajęciach Klubu Pracy, gdzie poznają techniki aktywnego poszukiwania pracy. Oferowane są im także oferty pracy niesubsydiowanej. Osoby mające trudności z rozpoznaniem własnych oczekiwań zawodowych oraz ich dostosowaniem do potrzeb rynku, korzystają z usług poradnictwa zawodowego. Jednakże zjawisko bezrobocia wśród absolwentów jest tematyką dość skomplikowaną, ze względu na to, że uzależnione jest od wielu czynników m.in.: kierunków

kształcenia, które należałoby ustalać w skali nie tylko powiatu, ale i województwa, a nawet kraju, mobilności w poszukiwaniu szkół i zdobyciu zawodu, który byłby najbardziej odpowiedni na terenie zamieszkania, kształcenia ustawicznego (przez całe życie).

Sporządziła:
Ewa Ligęza